

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brandtillbud i villa med tre stycken joniserande brandvarnare som ej utlöste brandlarm.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Hasse Wikberg, räddningstjänsten.

OBJEKTET

Trävilla 1½ plan tillbygd 19xx-yy utan källare. I fastigheten finns en standard-brandvarnare placerad i taket i bottenvåningens hall. På andra våningen två brandvarnare i hallens tak, takhöjd 240 cm. Den ene av standardtyp den andre kopplad till inbrottslarmet uppringande till mobiltelefon. Brandvarnaren kopplad till inbrottslarmet är av märke X (identifierat märke) kombinerat inbrott-/brandlarm. Det båda separata brandvarnarna är av märke Y (identifierat märke) modell X 10-12 år gammal och en av märke Z modell Q, tillverkningsår 1987. Samtliga brandvarnare är av joniserande typ.

HÄNDELSEN

På övervåningen fanns en trinett. Kokplattorna användes mycket sällan. Kylskåpet användes dock. Vid det aktuella tillfället låg en hög med kläder upplagda på trinetten, en kille står lutad mot spisen och talar i telefon. Han går därifrån och ca 20 min senare upptäcks rökutveckling från övervåningen. Frun i huset möts av röken redan i trappan men lyckas ta sig upp och rev ner klädhögen som började uppvisa lågor. Med hjälp av kläder som inte brann kunde hon packa in det brinnande kläderna i ett bylte, bära ut de på gården och släcka med vatten.

Av ett par jeans återstod i stort sett bara dragkedja och nitar. Resten hade brunnit upp. Kläderna var av såväl syntetmaterial som bomull. Väggen vid trinetten var klädd med träpanel. Men inga direkta brandskador i övrigt kan noteras. Räddningstjänsten behövde inte larmas. Efter att kvinnan släckt brandresterna kommer mannen hem och går in för att vädra ut röken. Han upplever det som mycket rök redan på bottenvåningen. När han kommer upp för att öppna fönstren är det så mycket rök att han inte kan se över till andra sidan av huset. Ingen brandvarnare ger larm. Han tar med anledning härav kontakt med räddningstjänsten och lämnar in de båda standardbrandvarnarna, för att utröna varför brandvarnarna inte fungerade.

UNDERSÖKNINGEN

Samtliga brandvarnare är av joniserande typ. De två brandvarnarna på övervåningen var placerade endast ca 3 m från varandra. Den ene ca 3,5 m från trinetten. De båda standardbrandvarnarna som vid batteritest avger signal utan anmärkning testades även med testgas också utan anmärkning.

SLUTSATS

Den bedömning som kunnat göras är att samtliga inblandade brandvarnare fungerar som de skall.

Det troliga är att typen av brand i kombination med typen av detektorer medförde att de inte larmade. En joniserande rökdetektor detekterar inte en pyrolysisbrand lika effektivt som en lågande brand.

Med ledning av utförda försök (brandutredargruppen på SKL i dec 00) kan man anta att det börjat ryka från klädhögen efter ca 5-6 min och glöd uppstår efter ca 10 min. Tester med joniserande brandvarnare visar att det kan ta upp till 10-11 min för en joniserande detektor att detektera en pyrande brand.

Man uppger att branden upptäcktes ca 20 min efter att plattan slagits på, vilket kan ligga inom ovan relaterade tidsmarginaler.

Detektorernas ålder kan också bidra till att de är mindre känsliga.

ERFARENHET

Sannolikheten för den här typen av brandstart i en bostad kan inte betraktas som liten. Övertäckande lampor, glömt saker på spis osv.

Kanske bör det propageras mer för de kombinerade detektorerna, optiska/joniserande.